

Anti-Pest Protocol

Versie 2019

Inhoud

1. Voorwoord	2
2. Begripsbepalingen.....	3
3. Preventie	4
3.1 Preventieve lessen	4
3.2. Anti-Pest Contract.....	4
3.3 Preventie van digitaal pesten.....	4
3.4 Schoolregels	4
3.5 Monitoren van pesten	4
3.6 Scholing personeel	4
4. Aanpak van pesten.....	5
4.1 Redenen om pesten aan te pakken	5
4.2 Vormen van pesten	5
4.3 Signalen van een gepeste leerling.....	5
4.4 Werkwijze bij pestsignalen	6
4.5 Werkwijze bij digitaal pesten	8
5. Samenwerking.....	10
5.1 Samenwerking met ouders	10
5.2 Samenwerking met andere partners	10
6. Klachtenregeling	10
7. Verslaglegging	11
8. Afwijken van het protocol.....	11
Bijlagen.....	12
Bijlage 1: Anti Pest Contract	12
Bijlage 2: Leidraad maken sociogram mentorklas	14

1. Voorwoord

Dit Anti-pestprotocol heeft als doel: “Alle leerlingen moeten zich op De HBM veilig voelen, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen”. Door regels en afspraken zichtbaar te maken kunnen leerlingen en volwassenen, als er zich ongewenste situaties voordoen, elkaar aanspreken op deze regels en afspraken. Dat vraagt wel, dat wij leerlingen leren zich assertief op te stellen. Door elkaar te steunen en wederzijds respect te tonen stellen we alle leerlingen in de gelegenheid om met veel plezier naar school te gaan! Docenten, teamleiders en ouders uit de medezeggenschapsraad onderschrijven gezamenlijk dit Anti-pestprotocol.

Sinds 1 januari 2006 is het wettelijk verplicht om als school een zorgplan te hebben. Een onderdeel van dit plan is een Anti-pestprotocol. Het Anti-pestprotocol geeft leerlingen, docenten en ouders duidelijkheid over hoe gehandeld wordt in het geval van respectloos gedrag op school. Wij vinden het als school heel belangrijk dat leerlingen elkaar respecteren en dat pesten wordt voorkomen. Op deze manier dragen de leerlingen deze waarde in de toekomst met zich mee. Bij ons op school is de anti-pestcoördinator:

2. Begripsbepalingen

Plagen

Je kunt van plagen spreken, als beide partijen even sterk zijn, en er niet echt gesproken kan worden van een slachtoffer en een dader. Plagen zie je vaak bij mensen die elkaar wel mogen. Het kan een steekspel met woorden zijn, of elkaar voor de gek houden. De plager heeft niet de intentie om de geplaagde te beschadigen. Humor (echte!) staat hierbij centraal.

Ruzie / conflict

Ruzie maken wordt door leerlingen en ouders nog wel eens benoemd als pesten. Hoewel een ruzie geen pesten is, kan een niet goed opgeloste ruzie soms wel tot pesten leiden. Een ruzie is een conflict tussen mensen over een behoefte of over wat rechtvaardig is. Er is ook hier geen sprake van een duidelijke dader en een slachtoffer.

Pesten

Pesten is (psychisch, fysiek of seksueel) systematisch geweld van een leerling of een groep leerlingen ten opzichte van één of meer klasgenoten / schoolgenoten, die niet in staat is / zijn zichzelf te verdedigen, met als gevolg dat die persoon buiten (een deel van) de groep komt te staan. Er is sprake van een duidelijke dader of daders en duidelijk slachtoffer of slachtoffers. De intentie is om iemand te kwetsen.

Plagen wordt pesten

Plagen wordt pesten als de geplaagde aangeeft een bepaalde actie en / of woorden onprettig te vinden en de plager toch doorgaat.

Mediation

In het Anti-pestprotocol wordt gesproken over mediation. De mediationstappen die we op school toepassen zijn:

1. Wat is er gebeurd, volgens beide leerlingen (verhaal laten doen);
2. Welk gevoel leverde dat bij beiden op.
3. Wat is de behoefte nu (voor beide leerlingen);
4. Oplossingen en afspraken maken die voor beiden zinvol en aanvaardbaar zijn;
5. Evaluatiemomenten afspreken, als dat nodig is.

3. Preventie

3.1 Preventieve lessen

De aanpak van onze school is in eerste instantie gericht op het voorkomen van respectloos gedrag op school. Daarom doet onze school veel aan preventie. We werken met de methode PRIMA.

De leerlingen krijgen het volgende lesmateriaal aangeboden:

Leerjaar 1	Lessenserie PRIMA
Leerjaar 2	1 herhalingsles pesten
Leerjaar 3	1 herhalingsles pesten
Leerjaar 4	1 herhalingsles pesten

De lessenserie van PRIMA bestaat uit 6 lessen van ongeveer 45 minuten. De lessen zijn gekoppeld aan de film 'Spijt'. Bij de lessenserie is een handleiding voor docenten beschikbaar, en voor de leerlingen zijn werkboekjes aanwezig. De DVD met de film is ook op school aanwezig.

3.2. Anti-Pest Contract

Alle leerlingen ondertekenen bij hun start op school het Anti-pest-contract (zie bijlage).

Vervolgens wordt elk jaar aan het begin van het jaar, pesten opnieuw in de klas besproken en dan wordt ook het Anti-pestcontract opnieuw getekend.

Het anti-pestcontract is in de vorm van een poster. Deze komt (met alle handtekeningen) in het lokaal van de mentor te hangen.

3.3 Preventie van digitaal pesten

Gebruik van mobiele telefoon e.d. op school:

- Het maken van foto's of filmpjes van andere leerlingen met een mobiele telefoon (of een dergelijk apparaat) is verboden, anders dan na uitdrukkelijke toestemming van de docent.
- Bij de aanvang van de lessen bergen de leerlingen hun mobiele telefoon op in hun kluisje of in hun tas.

3.4 Schoolregels

Er zijn omgangsregels (schoolregels) opgesteld. Deze schoolregels hangen in de aula en in alle leslokalen.

3.5 Monitoren van pesten

Pestmeldingen, acties, afspraken en resultaten worden vastgelegd in Magister door de docent, mentor of anti-pestcoördinator (als het pesten zo ernstig is dat deze erbij betrokken wordt).

3.6 Scholing personeel

Al het personeel van De HBM wordt geschoold om pesten te signaleren en om op een eenduidige manier ermee om te gaan. Dit anti-pestprotocol is toegankelijk voor alle docenten. Al het personeel volgt in elk geval de e-learning module van PRIMA. Toekomstig nieuw personeel volgt na start op de school ook de e-learning.

De e-learning module is beschikbaar op elearning.veiligheid.nl. Elke docent kan daar zelf een account aanmaken. De module duurt ongeveer 1 uur, maar kan in eigen tempo, en desgewenst in delen gevolgd worden. Hij bevat informatie over de PRIMA-aanpak, theorie over pesten, rollen in peestsituaties, welke acties wanneer gepast zijn etc....

4. Aanpak van pesten

4.1 Redenen om pesten aan te pakken

- Het is traumatisch voor het gepeste kind en sommige omstanders
- De sfeer in de klas wordt slecht
- De schoolresultaten worden minder
- De kinderen leren verkeerd sociaal gedrag aan
- Elk kind moet zich veilig kunnen voelen

4.2 Vormen van pesten

Vormen van pesten	Vormen van digitaal pesten
Buitengesloten worden	Anonieme berichten sturen via SMS of Whatsapp o.i.d.
Negeren	Schelden, roddelen en bedreigen via computer of mobiel
Roddelen	Foto's op internet plaatsen
Belachelijk maken	Privé-gegevens op een site plaatsen
Uitlachen en schelden	Wachtwoorden misbruiken
Spullen afpakken of kapot maken	Haatprofielen aanmaken
Achtervolgen en bedreigen	
Slaan, schoppen, duwen en porren	

4.3 Signalen van een gepeste leerling

- Zij lijken vaak geen vrienden te hebben
- Ze worden vaak als laatste gekozen
- Ze hebben geen zin om naar school te gaan
- Ze vertonen gedrag dat op klikken kan lijken
- Ze zijn angstig en onzeker
- Zij zien er bang, neerslachtig en huilerig uit
- De schoolresultaten verminderen
- Ze vertonen volgzaam gedrag (worden daar vervolgens mee gepest)
- Proberen af te kopen met geld of snoep
- Ze vertonen bangig gedrag of agressief gedrag
- Piepen en zuchten van klasgenoten
- Verhullend computergedrag

Het is belangrijk om als ouder / docent signalen te onderkennen die door een gepest kind worden afgegeven omdat kinderen niet altijd vertellen dat ze worden gepest. Redenen hiervoor kunnen zijn:

- Het is een geleidelijk proces van plagen naar pesten
- Teleurstelling en schaamte gevoelens om ouders er over te vertellen
- Angst voor een beschuldiging (“Waarom zeg je niets terug?”)
- De problemen worden groter als er over gesproken wordt: “Klikspaan!”.
- Niet mogen vertellen v/d pester (bedreiging)

4.4 Werkwijze bij pestsignalen

Stap 1: Hebben we te maken met ruzie of pesten. Bij ruzie gaat het om verschillende belangen. Bij pesten kan het ook om verschillende belangen gaan, maar is ook de intentie bij de pester aanwezig de gepeste fysiek en / of mentaal te beschadigen. Hieronder de stappen bij een voortvloeiende ruzie / 1e signalen van pesten:

- Inlichten ouders (door de docent);
- Verwerken oud-zeer in mediation (zie begripsbepaling) veel aandacht geven en waar het werkelijk om gaat;
- Afloop mediation (zie begripsbepaling) met ouders bespreken.

Als het probleem hiermee is opgelost volgens de conflicthebbers (let ook op lichaamstaal) zijn we klaar en anders gaan we verder met...

- Afspraken maken om nieuwe ruzies te voorkomen.

Stap 2: bij daadwerkelijk pesten → mentor wordt er vanaf deze fase bij betrokken. Mediation tussen pester en gepeste (zie begripsbepaling), door mentor.

Als het probleem hiermee is opgelost volgens de gepeste (let ook op lichaamstaal) zijn we klaar, lichten we alle betrokkenen in en anders gaan we verder met...

Stap 3: Bij doorgaand pesten → Anti-pest-coördinator erbij betrekken: Signaleringssysteem pesten activeren door:

- Aan leerlingen te vragen pesten aan te geven bij de mentor / anti-pestcoördinator
- Alle betrokken ouders vragen pesten te melden;
- Via Magister al het overig personeel melden en vragen scherp te zijn, mn ook in pauzes.

Als pesten is gesignaleerd, worden de volgende stappen (acties) ondernomen:

- Melding naar ouders van gepeste en pester/meelopers dat er een peestsituatie is;
- Mediationgesprek;
- Alle betrokken ouders informeren over de afloop en de afspraken m.b.t. het mediationgesprek.
- Een gesprek in de klas.

- In de eerste twee weken, dagelijks een korte evaluatie, daarna wekelijks, totdat vier weken achter elkaar alles goed is gegaan. Daarna 1 x per maand tot drie maanden nadat het gestopt is. Nadruk tijdens de evaluatiegesprekken komt steeds meer te liggen op wat de factoren zijn, dat het (steeds) beter gaat.
- Voortgang vastleggen in Magister.

Als het probleem hiermee is opgelost volgens de gepeste (let ook op lichaamstaal) zijn we klaar, lichten we alle betrokkenen in en anders gaan we verder met...

Stap 4: Pesters en meelopers

Aanspreken ouders van pesters en meelopers op het gedrag van hun kind, want niet alleen voor gepeste, maar ook voor pesters en meelopers is de situatie niet gezond. Het pesten moet stoppen.

Als het probleem hiermee is opgelost volgens de gepeste (let ook op lichaamstaal) zijn we klaar, lichten we alle betrokkenen in en anders gaan we verder met...

- Bestrafen van pestgedrag plus gesprek na schooltijd en ouders informeren.
- Wekelijks een gesprek over de goede momenten (band aanhalen / verstevigen, vaak willen pesters wel stoppen voor jou als docent).
- Groepsoefeningen doen om de groepsbinding te versterken (oefeningen van vertrouwen).

Als het probleem hiermee is opgelost volgens de gepeste (let ook op lichaamstaal) zijn we klaar, lichten we alle betrokkenen in en anders gaan we verder met...

Stap 5:

Ouders en leerling duidelijk maken, dat pesten nu gaat leiden tot time-out en als dat ook niet zal werken, dat de school dan tot schorsing zal overgaan. Dit gesprek wordt gevoerd door de teamleider en mentor en eventueel orthopedagoog/psycholoog.

- Therapie aankaarten.
- Mentor wekelijks een gesprek over de goede momenten (band blijven aanhalen / verstevigen).

Als het probleem hiermee is opgelost volgens de gepeste (let ook op lichaamstaal) zijn we klaar, lichten we alle betrokkenen in en anders gaan we verder met...

Stap 6:

Tijdelijke overplaatsing / time-out van de pester naar een andere klas om de eigen klas veiligheid te bieden zodat ze zich durven te uiten.

Als het probleem hiermee is opgelost volgens de gepeste (let ook op lichaamstaal) zijn we klaar, lichten we alle betrokkenen in en anders gaan we verder met...

Stap 7:

Schorsing van de pester en als ouders zich onttrekken aan hun verantwoordelijkheid kan overwogen worden een melding bij Veilig Thuis te doen. Denk aan overleg met bestuur en melding richting MR.

De reden van schorsing bespreken met de groep. Opletten dat de groep niet de gepeste de schuld gaat geven! Als de pester weer in de klas komt, eventueel niet in dezelfde ruimte pauze houden en indien nodig (bescherming gepeste) moet de leerling zich voor schooltijd eerder melden en mag hij / zij later pas weg. Het is niet erg om dit voor de pester zo gezellig mogelijk te maken, want dat voorkomt teveel wrokgevoelens en kan de band met de docent verstevigen. Als pester aangeeft, dat dit niet meer nodig is, kan hem / haar dit vertrouwen geschonken worden.

Als het probleem hiermee is opgelost volgens de gepeste (let ook op lichaamstaal) zijn we klaar, lichten we alle betrokkenen in en anders gaan we verder met...

Stap 8:

Verwijdering van school volgend de juiste juridische procedures. Eventueel nog exit gesprek leerling en ouders.

Bij schorsing en / of verwijdering nauwkeurig de juridische regels volgen!

Stap 9:

(ouders van) gepeste leerlingen

Indien de gepeste leerling niet durft op te komen voor zichzelf of assertief-onvriendelijk op komt voor zichzelf, en / of als de leerling te weinig zelfvertrouwen (meer heeft), groepscode niet doorziet, dan kan bij de ouders een buitenschoolse SEO-training (sociaal- emotionele ontwikkeling) of een buitenschoolse therapie worden aangekaart, om de leerling te leren vriendelijk-assertief voor zichzelf op te komen, groepscode te leren ontcijferen en toe te passen en zelfvertrouwen te herwinnen.

4.5 Werkwijze bij digitaal pesten

Het digitaal pesten gebeurt meestal in buitenschoolse situaties maar dit gaat vaak samen met pesten in de "echte wereld". Wanneer er door kinderen of ouders wordt gemeld dat er sprake is van digitaal pesten worden de pesters hiervan altijd op de hoogte gesteld. Verder worden de stappen gevolgd zoals deze zijn opgenomen in het protocol.

School maakt gebruik van een aantal tips tegen digitaal pesten, deze tips worden met leerlingen besproken:

- Vertel aan je ouders/mentoren/docenten dat cyberpesten plaats vindt. Het is nooit jouw schuld dat een ander iets vervelends naar jou toestuurt op internet. Niemand heeft het recht om jou te pesten!
- Voor de ouders: sommige kinderen vertellen niet dat ze gepest worden via internet, omdat ze bang zijn dat ze niet meer mogen internetten. Maak duidelijk, dat uw kind gewoon mag blijven internetten!
- Bewaar alles wat met pesten te maken heeft op je computer als bewijsmateriaal (screenshot)
- Reageer niet op het cyberpesten. Ook niet gaan terugschelden.
- Blokkeer mensen die jou pesten op internet.
- Bij vervelende youtube filmpjes lees de tips op de politiesite: <http://www.vraaghetdepolitie.nl/sf.mcgi?193>. Als je aangifte wilt doen, doe dan eerst aangifte, voordat je het filmpje door youtube laat verwijderen (i.v.m. bewijsmateriaal).

- Meld (internet)pesten van medeleerlingen op school. Overleg met je ouders en school de te nemen stappen. Spreek af wie wat gaat doen.

5. Samenwerking

5.1 Samenwerking met ouders

Een goede samenwerking en communicatie tussen school en gezin is erg belangrijk. Je kunt hier dan ook een groot voordeel behalen. Daarom wordt hieronder beschreven wat ouders van de school kunnen verwachten en wat de school van ouders en leerlingen verwacht.

Wat mogen ouders verwachten van de docenten op school?

Ouders mogen verwachten dat de docenten van de school respectvol omgaan met alle leerlingen en alle ouders.

Ouders mogen verwachten dat de docenten onderling respectvol met elkaar omgaan. Zij zijn zich bewust van het gezegde: "een goed voorbeeld doet goed volgen." Het voorbeeldgedrag van de docent nodigt leerlingen uit om over te stappen naar de wereld van wederzijds respect. Doet zich een probleem voor op school, dan mogen ouders van de docenten verwachten dat zij daarmee oplossingsgericht aan de slag gaan. De docenten hebben ouders soms nodig om tot een goede oplossing te komen, die goed is voor de leerling, maar ook voor de andere leerlingen hun ouders, de docent, de school en de buurt.

Wat verwacht de school van de ouders?

Het oplossen van conflicten tussen leerlingen is zelden een probleem, als op basis van het voorgaande met elkaar wordt overlegd. Van de ouders wordt verwacht dat zij zich aan de volgende vuistregels houden:

- U spreekt in het bijzijn van uw kind niet negatief over andermans opvoeding en andermans kind.
- U spreekt met respect over de docent, dit doet de docent ook over u.
- Als u zich zorgen maakt om het welzijn van uw kind, of het welzijn van andermans kind, dan overlegt u met de vertrouwenspersoon, mentor of teamleider. Uitgangspunt daarbij is dat u in gesprek gaat met het doel een oplossing te zoeken die goed is voor u en uw kind, maar ook goed is voor de andere leerlingen. De school is hierin uw medestander.

Wat wordt er van de kinderen verwacht?

Wij verwachten van de leerlingen dat zij eerst het conflict zelf proberen op te lossen. Als leerlingen vervelend doen, blijf dan rustig en laat je niet op de kast jagen. Vraag indien nodig, hulp aan de docent.

Samengevat: Bij problemen van pesten of agressie zullen de docenten, directie en ouders hun verantwoordelijkheid nemen en overleg voeren met elkaar, met het doel een goede oplossing te vinden die ook in de toekomst houdbaar is. Voorbeeldgedrag van docenten en ouders is daarbij van groot belang!

5.2 Samenwerking met andere partners

U kunt in de schoolgids bij het zorgplan vinden met welke externe instanties de school samenwerkt, indien nodig.

6. Klachtenregeling

De klachtenregeling kunt u vinden in de schoolgids.

7. Verslaglegging

Bij gesprekken met ouders wordt een verslag gemaakt, die u als ouder op aanvraag mag inzien en eventueel aanvullen. Verslagen komen in Magister.

8. Afwijken van het protocol

De school kan afwijken van dit protocol, indien dit noodzakelijk wordt geacht om de pestproblematiek beter aan te pakken. De direct betrokkenen worden hiervan op de hoogte gesteld. We streven er uiteraard naar om wijzigingen in onderling overleg te doen.

Bijlagen

Bijlage 1: Anti Pest Protocol

ANTI PESTCONTRACT HBM

Door dit contract te ondertekenen spreek ik af me aan de afspraken te houden

Afspraken:

- Ik beoordeel niemand op uiterlijk.
- Ik sluit niemand buiten.
- Ik zit niet aan spullen van een ander.
- Ik lach anderen niet uit.
- Ik scheld niemand uit.
- Ik roddel niet over anderen.
- Ik luister naar anderen.
- Ik pleeg geen lichamelijke mishandeling.
- Ik probeer ruzies eerst zelf uit te praten. Kom ik er niet op eigen kracht uit, dan ga ik naar mijn mentor of een andere docent.
- Als ik gepest word, praat ik er over, ik houd het niet geheim.

Deze regels gelden natuurlijk op school, maar ook daarbuiten!

Klas:

Handtekening leerlingen

Handtekening mentoren

Bijlage 2: Leidraad maken sociogram mentorklas

Het maken van een sociogram kan heel eenvoudig online. Op de website van [www. Sometics.com](http://www.Sometics.com) kun je een gratis account aanmaken. Je kunt alle leerlingen van de klas opgeven en die kunnen dan digitaal enkele vragen maken. Vervolgens geeft het programma een sociogram.

Mentoren maken elk jaar in de herfst (oktober/november) een sociogram van hun mentorklas. De uitkomst komt aan de orde in de eerstvolgende klassenbespreking met orthopedagoog/psycholoog.